

Verslag Algemene Vergadering VSE

29 november 2023, 19:30 uur, Rehobothkerk, Ermelo

1. Opening

Voorzitter Gerrit Noorman opent de vergadering met een welkom aan iedereen op deze extra ledenvergadering. Met een bijzonder dankwoord voor alle extra inspanningen die de kerken hebben verricht m.b.t. VSE. Een vergadering waarin besloten gaat worden over de praktische invulling van de genomen besluiten op de ledenvergadering van 12 april jl. m.b.t. de harmonisatie van de emeritaatsvoorziening GKv en NGK.

Gelezen wordt Psalm 72 waarna het lied: 'Wees Gij mijn toevlucht' wordt gezongen. Gerrit Noorman gaat de vergadering voor in gebed.

2. Presentie en vaststellen agenda

Er zijn 76 kerken aanwezig en 3 bij volmacht aan het bestuur. Eén kerk gaf volmacht aan een andere kerk. Er zijn afgevaardigden aanwezig vanuit de RvT, de commissie financieel beheer van de synode, de commissie aansluiting VSE (van voormalig NGK) en het bestuur SKW.

Er is vooraf 1 amendement binnengekomen van NGK Amersfoort-Martuskerk en nog een amendement op de avond van de vergadering, nl. van Urk-Rehobothkerk. Daarnaast zijn er een aantal verzoeken binnengekomen van de Martuskerk. Deze zijn schriftelijk behandeld. Informatie daarover is op de website geplaatst.

De agenda wordt vastgesteld zonder verdere aanvullingen.

[Klik hier om de presentatie behorend bij de agenda te bekijken.](#)

3. Samenstelling bestuur

Er wordt stemming gevraagd aan de kerken over 2 zaken aangaande het bestuur van VSE.

a) Arjen Ploegman

Verlenging penningmeesterschap voor 1 jaar.

b) Folkert Pama

Folkert Pama heeft bij ASR (compliance officer) toestemming ontvangen voor deze nevenfunctie. Tot de volgende ALV 2024 zal Folkert Pama ingewerkt worden ter vervanging van Gerrit Noorman als voorzitter.

4. Terugblik

N.a.v. de ALV van 12 april jl. heeft het bestuur 10 punten in kaart gebracht waarover een besluit moet worden genomen. Daarvan komen er 8 in deze ALV aan bod en de andere 2 worden meegenomen naar de volgende ALV VSE (voorjaar 2024).

5. Implementatie '12 april besluiten'

a) Vaststellen verslag ALV 12 april 2023

Het verslag wordt vastgesteld.

b) Toekomstige governance

De besluiten van 12 april jl. hebben effect op de governance van VSE. De eerste voorstellen voor de toekomstige governance zullen naar verwachting aan bod komen in de volgende ALV VSE in juni 2024. Voor nu worden de kerken alvast meegenomen en geïnformeerd over de denkwijze die hierover binnen VSE is besproken:

- 1) VSE wordt een gesloten fonds per 1-1-2027
- 2) Het werk en de complexiteit van het werk van VSE zal naar verwachting afnemen
- 3) De uitvoering van PFZW m.b.t. de pensioenvoorziening ligt bij SKW:
 - i. PFZW is vanaf 1-1-2024 al aan de orde voor nieuwe predikanten
 - ii. PFZW zal per 1-1-2027 gangbaar worden voor alle predikanten
- 4) Aangezien het bij SKW en VSE over dezelfde predikanten gaat, zal de samenwerking op bureauniveau en bestuursniveau geïntensiveerd worden.
- 5) Inzetten op twee poten: pensioenadministratie en financiële administratie
- 6) Komende jaren gaan een aantal bureauleden met pensioen en treden een aantal bestuursleden af. Dit heeft consequenties voor opgebouwde kennis en ervaring.
- 7) De denkwijze van VSE is hierin: vereenvoudiging, samenwerking en efficiency. Er wordt nagedacht over: het naar beneden bij stellen van het aantal bestuursleden, instellen dubbelfuncties binnen VSE/SKW, vermindering RvT-leden, SKW en VSE dicht bij elkaar brengen, mogelijk aparte governance voor VSE-fonds nodig.
- 8) Herman van Dijk en Willemien Dee hebben toegezegd om voor nog een termijn van maximaal 4 jaar de beleggingen van VSE te willen verzorgen. In deze periode zullen opvolgers ingewerkt worden en zal het beleggingsbeleid van VSE kritisch bekeken worden op verschillende gebieden. Verlenging van hun zittingsperiode komt in de volgende ALV aan bod.

c) Communicatie kerken

De besluiten worden met de kerken gedeeld. Voor gemeenteleden via een specifieke pagina op de website en een bondige A4 brochure. Voor penningmeesters en CvB's via een specifieke pagina op de website met daarop vermeld o.a. een rekentool en verdere toelichting.

d) Statuten

Het proces van de wijziging van de statuten wordt besproken. Er is een quorum-eis dat 2/3 van het aantal leden aanwezig moet zijn om de wijziging door te kunnen voeren. Het aantal kerken in deze vergadering is niet toereikend. Conform artikel 29 worden in een tweede vergadering (juni 2024) alsnog de statuten vastgesteld.

De expertise van een notaris is ingeroepen m.b.t. de inhoudelijke wijzigingen van de statuten. Daarnaast heeft ook de jurist van de KvK hiernaar gekeken. Daarbij zijn diverse vorige acta geraadpleegd om verduidelijking in de statuten te kunnen schrijven door de notaris. Dat heeft geresulteerd in:

- 1) Beide oude denominaties zijn opgeheven en de nieuwe denominatie is opgericht. De nieuwe denominatie is daarmee de rechtsoptvolger van de oude denominaties geworden. Het is per 1 mei 2023 ook voor voormalig NGK-kerken mogelijk om lid te worden van VSE.
 - 2) Actualisatie wet bestuur en toezicht. O.a. digitaal kunnen deelnemen aan ledenvergadering, inclusief digitaal stemmen (mits aan aantal voorwaarden voldaan).
- Er zijn een vragen m.b.t. de wijzigingen van de statuten.

e) Amendementen

Amersfoort-Martuskerk heeft diverse verzoeken gedaan aan het bestuur van VSE, o.a. m.b.t. transparantie van de beleggingen, de uitgangspunten m.b.t. hoe de schuld straks transparant (en onder externe controle) neer te leggen bij de kerken. Het bestuur reageert op alle verzoeken positief en zal een aantal punten nog nader bekijken voordat er een definitief voorstel komt.

De afgevaardigde van de Martuskerk geeft toelichting op het ingediende amendement inzake een overgangsbepaling in de statuten. Het bestuur geeft een korte samenvatting van hun reactie op dit amendement. Zowel het amendement als de toelichting is te vinden op de webpagina: <https://verenigingvse.nl/algemene-vergadering-29-november-2023/>.

Het amendement wordt in stemming gebracht. Eén kerk is vóór, er zijn twee onthoudingen en de rest stemt tegen. Het amendement wordt daarmee afgewezen.

Kerk Urk heeft aan het begin van de vergadering een document ingebracht waarmee aangegeven wordt dat volgens hen deze ALV niet rechtsgeldig is. Urk bestrijdt de juridische juistheid waar het de pre-ambule betreft. Op deze wijze kan een wijziging van artikel 6 niet worden doorgevoerd aldus hun jurist. Urk pleit ervoor daarom de statuten niet in stemming te brengen maar eerst een meer grondige juridische analyse uit te voeren. De rechtsopvolging (GKv naar nieuwe NGK) en de duiding van de rechtsgeldige leden is volgens hen niet juist. Urk was overigens laat met inbreng omdat het bureau per abuis Urk niet tijdig had uitgenodigd voor deze vergadering. Daarvoor zijn door Ruurd Kooistra excuses aangeboden en door Urk aanvaard.

Het voorstel van het bestuur is om het huidige wijzigingsvoorstel te handhaven met de restrictie dat mócht blijken dat e.e.a. juridisch gezien inderdaad niet correct is in juni 2024 de wijziging omtrent deze statuten niet opnieuw in behandeling zal worden genomen. In dat geval komt het bestuur met een nieuw voorstel. Urk stemt hiermee in.

Kerk Rotterdam-Zuid noemt vanuit kennis en ervaring dat wanneer er een wijziging moet plaatsvinden in een artikel dat niet gewijzigd mag worden, deze tóch gewijzigd kan worden mits met unanieme instemming bij aanwezigheid van 100% van álle kerken (al of niet met een volmacht). Er wordt de vraag aan Urk gesteld of zij, en de andere twee kerken die niet meegaan in het nieuwe kerkverband, hun veto in willen zetten of dat ze dan ook mee willen werken aan een unanieme instemming.

Kerk Rijnsburg stelt de vraag hoe het kan dat één van de 3 kerken (Urk) die niet zijn meegegaan in het nieuwe kerkverband, en dus statutair gezien geen inspraak hebben in deze vergadering, nu tóch inspraak hebben.

Reactie bestuur: bij de plannen m.b.t. de hereniging hebben de 3 kerken die niet meegaan in de hereniging aangegeven dat ze niet helemaal achter de nieuwe kerkorde kunnen staan. Deze 3 kerken hebben echter aangegeven dat ze wel volledig achter de werkwijze van VSE staan én dat ze achter de wijze staan, waarop aan de verplichtingen richting hun predikanten vorm wordt gegeven. Daarom hebben ze verzocht om te zoeken naar een mogelijkheid om wél lid te kunnen blijven van VSE. Het bestuur heeft e.e.a. juridisch laten uitzoeken en daaruit is een voorstel gedaan richting deze 3 kerken met een aantal voorwaarden. Je mag conform statuut een bijzonder lid toewijzen mits de Raad van Toezicht akkoord gaat en de berichtgeving hierover gepubliceerd wordt. Tot 1-1-2024 zijn deze 3 kerken sowieso nog lid en dus gerechtigd om mee te praten in deze vergadering.

Amersfoort-Martuskerk wil graag inzage in de juridische stukken m.b.t. de 3 kerken die niet toetreden tot het nieuwe kerkverband. Zowel van bestuur VSE als van GKv Urk.

Reactie bestuur: in de statuten die nu voorliggen is het juridische advies aan bestuur VSE omtrent deze zaak verwerkt. Het juridische stuk van GKv Urk zal op de website van VSE geplaatst worden.

Rotterdam-Zuid vraagt of Urk nog antwoord kan geven op de eerdere aan hen gestelde vraag.

Reactie Urk: in principe staat Urk open voor een constructieve en positieve oplossing.

Het bestuur zal advies inwinnen omtrent het amendement van Urk. Het bestuur constateert dat er door de andere kerken verder geen aanpassingen aangevraagd zijn m.b.t. de statuten. Het bestuur stelt dan ook vast, dat de tekst van de statuten zoals die nu voorligt, meegenomen gaat worden naar de vergadering van juni 2024. Dit onder voorbehoud dat verder geen consequenties voortvloeien uit het amendement van Urk m.b.t. de voorgelegde statuten.

f) Reglement Lidmaatschap

Het bestuur geeft mondeling toelichting op het reglement m.b.t. verkrijging en beëindiging lidmaatschap. In het document '[Regelingen verkrijging en beëindiging lidmaatschap](#)' zijn de wijzigingen in groen aangegeven.

Vraag Urk over artikel 6 lid 3. In het berekenen van de zielen aantallen is geen rekening gehouden met een grote(re) mutatie van kerkleden. De gemiddelden zijn dan wellicht geen goede basis om mee te rekenen. Verder wordt gevraagd naar toelichting op artikel 4.

Vroomshoop geeft aan dat ze voor de hereniging gemiddeld 336 leden hadden. Op 1 oktober 2023 heeft Vroomshoop nog 172 leden over. De VSE schuld voor Vroomshoop is € 148.788,70. Dat zou betekenen dat er zo'n € 1.000 per ziel voldaan moet worden aan VSE en Vroomshoop kan dat als gemeente niet dragen. Daarom verzoekt deze kerk om een regeling.

Reactie bestuur: er wordt een gemiddelde over 3 jaar als basis is genomen t.b.v. de financiële plannen. We zullen kijken naar evt. bijzondere situaties. Artikel 6 lid 3 geldt tot 1-1-2024. Daarna wordt overgegaan naar artikel 6 lid 4.

Artikel 6 lid 4 gaat over het voorlopige schuld per 1-1-2027. Op het moment van uitreden zal, bovenop de contante waarde van de voorlopige schuld, de contante waarde van de aflosquota die op dat moment nog niet zijn voldaan worden toegevoegd. Waarbij zal worden uitgegaan van óf het maximum van de twee, het huidige zielental, dan wel het gemiddelde over de afgelopen 3 jaar.

Vraag Vroomshoop: als er vanavond geen quorum aanwezig is, hoe kan dan artikel 6 lid 3 tot 1-1-2024 geldig zijn?

Reactie bestuur: voor dit reglement is geen quorum nodig. Wanneer het niet om statutenteksten gaat, mag e.e.a. bij meerderheid op een ledenvergadering worden vastgesteld. Het dalende zielental welke Vroomshoop aangeeft heeft niets te maken met dit artikel aangezien dit artikel gaat over het moment van uitreden. De discussie rond het ledental heeft betrekking op de besluitvorming die in de ledenvergadering van april is genomen. Aldaar is een voorlopige verdeelsleutel vastgesteld. Mochten er nog hele rare verschuivingen zijn dat zal het bestuur op de ledenvergadering van 2026 een aangepast voorstel doen. Om dit reglement meer helder te krijgen is het voorstel om in dit reglement een verwijzing toe te voegen naar het in april genomen besluit hierover.

Het reglement lidmaatschap komt ter stemming. Met één stem tegen en 2 onthoudingen wordt dit reglement met grote meerderheid aangenomen.

g) **Uitkeringsreglement**

David van Harten geeft toelichting op de voorgestelde wijzigingen in het Uitkeringsreglement, welke voor de kerken te vinden is onder het kopje ['Implementatie '12 april besluiten'](#).

Vraag Zwolle Koningskerk: in de preambule wordt het sluiten van het fonds gekoppeld aan de overgang naar PFZW 1 jaar nadat PFZW de wet Toekomst Pensioenen heeft ingevoerd. Hier wordt gesproken over 1-1-2027. Is dat een zekere datum?

Reactie bestuur: er is inderdaad formeel afgesproken dat er overgegaan wordt naar PFZW één jaar nadat PFZW de wet Toekomst Pensioenen heeft ingevoerd, waarvan de planning nu 1-1-2026 is. Besloten wordt de formulering aan te laten sluiten bij hetgeen in de overeenkomst met PFZW staat.

Er wordt unaniem ingestemd met het nieuwe uitkeringsreglement.

h) **Toekomstig indexatiebeleid**

Bas Neelis geeft toelichting op de achtergrond van het indexatiebeleid. In de nieuwe werkwijze wordt uitgegaan van de vaste percentages 1,5% en 0,75% zoals in april besloten. Hij presenteert voor een nieuw indexatie-criterium de werkwijzen om te komen tot een geprojecteerd dekkingspercentage van 100%. Daaraan zal jaarlijks getoetst worden.

Vraag: er wordt in het toekomstig indexatiebeleid verwezen naar de B20 referentietabel. Er is hierin afgestapt van de schalen en de leeftijd is hier leidend geworden. B20 bestaat niet meer.
Reactie bestuur: dat is een juiste constatering. Dit zal in de formulering worden aangepast.

Soest-Baarn: het indexatiebeleid hangt nu af van beleggingsresultaten. Mocht het zo zijn dat er een aantal jaren geen indexatie zal plaatsvinden omdat de beleggingsresultaten dat niet toestaan, dan zullen predikanten bij onze kleine gemeente (2 emeritus predikanten en verzoek tot overname van een 3^e emeritus predikant i.v.m. opheffing gemeente) aankloppen voor aanvullingen. Het risico ligt dan bij onze gemeente. Daarnaast denken wij dat het in de toekomst moeilijk gaat worden voor emeriti van opgeheven kerken om ondergebracht te worden bij een andere kerk.

Reactie bestuur: het indexatiebeleid wat er nu ligt is een uitwerking van wat in de zomer is besloten i.o.m. de NGK. Om de risico's in de regeling zo klein mogelijk te maken is o.a. besloten om vaste indexeringspercentages vast te stellen, nl. de 0,75 en 1,5%. Daarna is overleg geweest wat het criterium zou moeten worden wat daarbij aansluit. Dat is dus de 100% doelstelling geworden. Om de regeling, op lange termijn, rond te krijgen wordt inderdaad uitgegaan van een bepaald geprojecteerd rendement. Op korte termijn zal er inderdaad niet geïndexeerd gaan worden, maar dat is het vorige besluit al vastgelegd.

Vraag NGK Zuidhorn – De Rank: hoe is er gekomen tot de indexatiepercentages?

Reactie bestuur: dit is toegelicht in de vergaderstukken van april. Gekeken is naar het verleden en is een veilige marge ingecalculleerd om de 100% te halen. De vaststelling van deze percentages vond met de leden plaats in april.

Vraag: mochten er een aantal hele goede jaren zijn m.b.t. beleggingen. Kan er dan sprake zijn van 'inhaalindexatie'?

Reactie bestuur: In deze vergadering wordt de vertaalslag gemaakt van de genomen besluiten in april 2023, o.a. m.b.t. de 0,75 en 1,5 %. De vraag is valide, maar ligt op dit moment niet op tafel.

Vraag NGK Wapenveld - de Brug: in de vaststelling van een geprojecteerd dekkingspercentage zitten ook vorderingen. U gaat indexatie toekennen op basis van geld wat er nog niet is. Is dat niet te risicovol?

Antwoord bestuur: wij achten de kans groot dat wij van alle kerken het bedrag krijgen wat open staat. Wij hebben in het verleden gezien dat de betalingsmoraal binnen onze kerken zeer goed is. Ook bij de 12 april besluiten hebben de kerken toegezegd de schuld te kunnen dragen. Waarbij onderlinge steun tussen de kerken m.b.t. draagkracht ook is toegezegd.

Het toekomstig indexatiebeleid wordt unaniem vastgesteld.

6. Financieel huishoudelijk

a) Vaststelling jaarrekening en jaarverslag

De penningmeester, Arjen Ploegman, geeft een toelichting op de jaarrekening en het jaarverslag. Bij de stukken is een goedkeurende verklaring van de registeraccountant aanwezig.

Het bestuur is ook dit jaar dankbaar met het feit dat er geen sprake is van openstaande vorderingen bij kerken. De kerken dragen trouw de quota af.

Voor het eerst zijn aan meer predikanten uitkeringen verstrekt dan dat er actieve predikanten zijn.

Het dekkingspercentage bedraagt per eind 2022 56,2%. Het streefpercentage van 62% is daarmee niet bereikt.

Het negatieve resultaat in de staat van baten en lasten komt voort uit het negatieve beleggingsrendement. Dit is nader toegelicht bij agendapunt 6b.

b) Update beleggingsbeleid

Willemien Dee licht het beleggingsresultaat gedurende het jaar (per kwartaal) toe. Het jaar 2022 was een negatief beleggingsjaar. Wel ligt het resultaat iets hoger dan de benchmark. Dit geeft aan dat de vermogensbeheerder het, ondanks de negatieve ontwikkelingen, goed heeft gedaan.

Het "meerjarenplaatje", gekoppeld aan de 4% rendementslijn, geeft absoluut geen reden tot paniek. Het beleid is immers gericht op de lange termijn.

Herman van Dijk meldt de inhoudelijke ontwikkelingen. De hoge inflatie en stijgende rente had een negatief effect op de obligaties. De oorlog in de Oekraïne veroorzaakte een dalende lijn in de aandelen.

Vooruitkijkend naar 2023 spelen voornoemde componenten nog steeds een rol maar is al wel sprake van een licht herstel.

Kerk Zeewolde: Beleggingen worden op beurswaarde genoteerd terwijl in Nederland vaak op aankoopwaarde wordt gewerkt. Hoe zou de dekkinggraad er uit zien
Wat zijn de gerealiseerde resultaten?

Antwoord bestuur: VSE werkt met actuele beurswaarden. Er wordt geen administratie bijgehouden van gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten. Ook wordt de aankoopwaarde niet getoond en bijgehouden. Tot op heden ziet het bestuur hier geen toegevoegde waarde van.

Kerk Bedum: Pagina 3, verslag van het bestuur staat dat het resultaat wordt toegevoegd aan de uitkeringsbestemming. Nu is het resultaat negatief, moet dit dan niet anders geformuleerd worden?

Antwoord bestuur: Dat is juist geconstateerd. Dit moet zijn dat het negatieve resultaat onttrokken wordt aan genoemde bestemming.

De jaarrekening en het jaarverslag worden dor de vergadering vastgesteld.

c) Dechargeverlening

Onder applaus verleent de vergadering decharge over het in 2022 gevoerde beleid.

d) Begroting 2024

De begroting wordt ongewijzigd vastgesteld.

e) Indexatie en quotum 2024

Dit betreft de laatste uitkomst van het voorgaande indexatiebeleid. Dit is dus conform reeds vastgesteld beleid. De vergadering is akkoord.

Het quotum wordt vastgesteld conform de besluiten in april.

7. Vooruit kijken

a) Ondersteuning bij communicatie

Ruurd Kooistra wijst de aanwezigen op de website. Daar zijn enkele nieuwe berichten geplaatst met nadere toelichting. Ook is de besluitvorming van april samengevat op 1 A4 welke te gebruiken is voor het informeren van kerkleden.

b) Proces verzending schuldnota's

Deze maand is de factuur verstuurd met de voorlopige schuld. Kerken die eerder wensen af te lossen kunnen voor een nadere toelichting terecht op de website. Daar is ook een aangepast rekenmodel beschikbaar gesteld waarbij het rentevoordeel van eerder aflossen zichtbaar wordt.

c) Centrale pensioenadministratie

Het inrichten van een centrale administratie brengt weliswaar enkele onverwachte uitdagingen met zich mee maar loopt wel volgens plan. Dit betreft de administratie die in eerste instantie is gericht op de voormalig NGK-predikanten en kerken die reeds aangesloten zijn bij PFZW. De centrale administratie gaat in per 1 januari 2024. Per 31 december 2023

worden alle voormalig GKv-predikanten vastgelegd in een "uitsluitingslijst" tot 2027. Dit conform en besluiten en afspraken met PFZW.

Vraag Groningen Refajah: Per welke datum is de rente van toepassing op de schuld?

Antwoord bestuur: de schuldbepaling is per 1 januari 2027. Vanaf dat moment is de rente bij aflossing verschuldigd. Bij eerder aflossen is er dus sprake van een rentevoordeel en betaal je dus minder dan het bedrag op de factuur.

Vraag: In hoeverre worden emeriti meegenomen in dit verhaal? Zijn of worden die geïnformeerd?

Antwoord: SKW en VSE hebben contact met de Predikantenvereniging | CGMV. Die onderhoudt contact met haar leden. Ook vragen van emeriti kunnen ingebracht worden. De Predikantenvereniging bepaalt uiteindelijk wat er op de onderhandelingstafel terecht komt.

Vraag: Als een actieve predikant straks gaat opbouwen bij PFZW en hij gaat met emeritaat, wordt hij dan door VSE en PFZW uitbetaald? En bij wie moet de predikant terecht?

Antwoord: Het eerste aanspreekpunt voor vragen is de kerk waaraan de predikant verbonden is. Het is daarbij inderdaad juist dat predikanten in de toekomst te maken krijgen met twee stromen namelijk een uitkering van PFZW en een uitkering via VSE.

Amersfoort-Martuskerk stelt voor dat bij de definitieve schuldbepaling door triple-A een onafhankelijke verklaring van een extern actuaris wordt afgegeven. Dit om eventuele fouten te voorkomen.

Antwoord bestuur: Dit verzoek deed uw kerk al schriftelijk. In de reactie van het bestuur is al aangegeven dat dit punt binnen het bestuur geagendeerd wordt.

8. Rondvraag en sluiting

Er zijn verder geen punten voor de rondvraag. Gezongen wordt Liedboek 416 "Ga met God en Hij zal met je zijn..."

De voorzitter gaat voor in dankgebed en sluit de vergadering.